

અરબી-ગુજરાતી

કુરઆને મજીદ

પારા-૨૦

- : પ્રકાશક : -

હાજી નાજી મેમોરીયલ ટ્રસ્ટ

માળી ટેકરા, આંબાયોક, ભાવનગર

ફોનનંબર : (૦૨૭૮) ૨૫૧૦૦૫૬ / ૨૪૨૩૭૪૬

... Kitab Downloaded from ...

www.hajinaji.com

● [LIKE US ON FACEBOOK](#) ●

[HOME](#) | કુરઆને મજીદ (પારા-૨૦) -1 | [VISIT US](#)

નોંધ.....

→ વધુ કિતાબો ડાઉનલોડ કરવા માટે www.hajinaji.com પર લોગ ઓન કરો.

→ કિતાબમાં કોઈ ભૂલચૂક જણાય તો જાણ કરવા વિનંતી.

hajinajitrust@gmail.com

અનુક્રમણિકા

નં.	સૂરાનું નામ	પેજ
૨૭	સૂર-એ-નમલ (આયત ૬૦ થી ૯૩)	૪
૨૮	સૂર-એ-કસસ (આયત ૧ થી ૮૮)	૨૫
૨૯	સૂર-એ-અન્કબૂત (આયત ૧ થી ૪૪)	૯૦

સૂરચે નમલ / સુરે નમલ

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً ۖ
فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ ۗ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنْبِتُوا
شَجَرَهَا ۗ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ طَبَقُوا أَلْسِنَهُمْ بِالْغَيْبِ ۖ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعِدُونَ ﴿٥٠﴾

(50) ભલા તે કોણ છે જેણે આસમાનો તથા પૃથ્વીને પેદા કર્યા અને તમારા માટે આસમાન પરથી પાણી ઉતાર્યું? પછી અમોચે તે વડે હરિયાળા બગીચા ઉત્પન્ન કર્યા, તમારી તો આ શક્તિ નથી કે તમે તે (બગીચાઓ)ના વૃક્ષો ઉગાડી શકો; શું અલ્લાહની સાથે બીજો પણ કોઈ માઅબૂદ

છે ? (છે તો નહિ) બલ્કે આ લોકો પોતેજ (ખરા) માર્ગથી ભટકી ગયા છે.

أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَّةً أَنْهْرًا وَجَعَلَ لَهَا
رَوَاسِي وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ ءَايَةُ مَعَ اللَّهِ ۗ بَلْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾

(૬૧) ભલા તે કોણ છે જેણે ઝમીનને નિવાસનું સ્થાન બનાવી છે, તથા તેની વચ્ચે વચ્ચે નદીઓ વહાવી છે, અને તે (પૃથ્વીના બચાવ)ના માટે મોટા ભારે પહાડ કાયમ કર્યા છે, અને બે (મીઠા તથા ખારા) સમુદ્રો વચ્ચે એક આડ ઉભી કરી છે; ભલા અલ્લાહની સાથે બીજો પણ કોઈ માઅબૂદ છે? (છે

તો નહિ,) પરંતુ આ લોકોમાંથી ઘણાં ખરા જાણતા નથી.

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَّرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ

خُلَفَاءَ الْأَرْضِ طءِ إِلَهٍ مَعَ اللَّهِ ط قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٦﴾

(૬૨) ભલા તે કોણ છે કે જે વ્યાકુળ થયેલા (હૃદયો) જ્યારે તેને પોકારે છે ત્યારે જવાબ આપે છે. અને (તેનાં) સંકટોનું નિવારણ કરે છે, અને તમને પૃથ્વીમાં (આગલા લોકોના) વારસ બનાવે છે; ભલા અલ્લાહની સાથે બીજો પણ કોઈ માઅબૂદ છે ? (હરગિજ નહિ,) છતાં તમે બહુ જ ઓછી નસીહત ગ્રહણ કરો છો ?

أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا
بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ طَاءَ إِلَهُ مَعَ اللَّهِ ط تَعَلَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾

(૬૩) ભલા તે કોણ છે, જે ખુશકી તથા તરીના અંધકારોમાં તમને માર્ગ દેખાડે છે, અને તે કોણ છે જે પોતાની રહેમત (વૃષ્ટિ મોકલવા) પહેલાં ખુશખબર તરીકે વાયુઓ મોકલી આપે છે ? શું અલ્લાહની સાથે બીજો પણ માઅબૂદ છે? (હરગિજ નહિ,) જેમને તેઓ (અલ્લાહના) શરીક કરે છે તેમનાથી અલ્લાહની જાત ઘણીજ ઉચ્ચ છે.

أَمَّنْ يَبْدُوا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ ط ۗ إِنَّ إِلَهًا مَّعَ اللَّهِ ط ۗ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ

طَبِيقِينَ ﴿٦٣﴾

(૬૪) ભલા તે કોણ છે જે પ્રથમ જગત નિર્માણ કરે છે? પછી એજ પ્રકારના જગત વારંવાર બનાવ્યા કરે છે? અને તે કોણ છે જે આસમાન તથા જમીનમાંથી તમને રોઝી આપે છે ? શું અલ્લાહ સાથે બીજો પણ કોઈ માઅબૂદ છે ? (હરગિજ નહિ) તું કહે કે જો તમે સાચા છો તો તમારી દલીલો રજૂ કરો.

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ ۗ وَمَا
يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٦٥﴾

(૬૫) તું કહે કે અલ્લાહના સિવાય આસમાનો તથા
ઝમીનમાં અદ્રશ્ય વાતો કોઈ જાણતું નથી; અને
તેઓ આ પણ જાણતા નથી કે તેઓ પાછા ક્યારે
ઉઠાડવામાં આવશે.

بَلِ ادْرَاكِ عِلْمُهُمْ فِي الْآخِرَةِ ۗ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِّنْهَا ۚ بَلْ هُمْ
مِّنْهَا عَمُونَ ﴿٦٦﴾

(૬૬) પણ પરલોકની જિંદગી વિષે તેઓ ઘણું
ઓછું સમજ્યા છે, બલકે તેઓ તેના સબંધમાં

શંકામાં છે, (એટલુંજ નહિ) પણ તેના વિષે તેઓ
(તદ્દન) આંધળા છે.

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِذَا كُنَّا تُرَابًا وَّآبَاءُنَا إِنَّمَا الْمُرَجُّونَ ﴿٦٤﴾

(૬૭) અને જે લોકો ઇમાન નથી લાવ્યા તેઓ કહે
છે કે જ્યારે અમે અને અમારા બાપદાદા માટી
બની જઇશું તો શું પછી પણ અમે સજીવન કરી
કાઢવામાં આવીશું ?

لَقَدْ وَعَدْنَا هَذَا نَحْنُ وَّآبَاؤُنَا مِن قَبْلُ ۗ إِن هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ

الْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾

(૬૮) આ વાચદો અમારાથી અને અમારા બાપદાદાઓથી શરૂઆતથી જ થતો ચાલ્યો આવ્યો છે. એ તો કેવળ અગાઉના લોકોની કહાણીઓ છે.

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٦٩﴾

(૬૯) (અચ રસૂલ !) તું કહે કે તમે ભૂમિમાં હરો ફરો, પછી જુઓ કે ગુનેહગારોનો અંત કેવો આવ્યો હતો.

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿٧٠﴾

(૭૦) અને તું તેમના માટે અફસોસ ન કર, અને જે ચાલબાઝીઓ આ (લોકો) ચાલે છે તેનાથી તારા મનમાં કયવાઇશ નહિ.

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٧٠﴾

(૭૧) અને તેઓ કહે છે કે અગર તમે સાચા છો તો આ દેખાડો કે (અઝાબનો) આ વાયદો આવશે ક્યારે ?

قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧١﴾

(૭૨) (અય રસૂલ !) તું કહે કે તમે જેની ઉતાવળ કરી રહ્યા છો તેનો થોડોક ભાગ કદાચને તમારી પાસે આવી પણ પહોંચ્યો હોય. (અર્થાત દુનિયામાં જ શિક્ષા થાય)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا
يَشْكُرُونَ ﴿٤٣﴾

(૭૩) અને બેશક તારો પરવરદિગાર સર્વે મનુષ્યો
પર કૃપા કરનારો છે, પરંતુ તેઓ માંના ઘણાંખરા
આભાર માનતા નથી.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٤٤﴾

(૭૪) અને નિસંશય તારો પરવરદિગાર તે સઘળી
વસ્તુઓ કે જેને તેમના અંતઃકરણોએ સંતાડી રાખી
છે તથા જેને તેઓ જાહેર કરે છે સારી રીતે જાણે
છે.

وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٤٥﴾

(૭૫) અને આસમાનો તથા પૃથ્વીમાં કોઈ એવી છુપી વસ્તુ નથી કે જેનું વર્ણન પ્રત્યક્ષ કિતાબ (લવહે મહેફૂઝ)માં નહિ હોય,

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَقْضَىٰ عَلَىٰ بَيْنَىٰ إِسْرَائِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

(૭૬) નિસંશય બની ઇસરાઇલ જે (બાબતો)માં મતભેદ કરતા હતા તે માંની ઘણી ખરી બાબતો તેમને આ કુરઆન બયાન કરી દે છે.

وَإِنَّهُ لَهْدَىٰ وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾

(૭૭) અને નિસંશય આ (કુરઆન) મોઅમીન માટે હિદાયત અને રહેમત છે.

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمِهِ ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٤٨﴾

(૭૮) (અથ રસૂલ !) બેશક તારો પરવરદિગાર પોતાના હુકમ પ્રમાણે તેમની વચ્ચે (તેમના મતભેદોનો) નિર્ણય કરશે, અને તે ઝબરદસ્ત જ્ઞાની છે.

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۗ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ ﴿٤٩﴾

(૭૯) માટે તું ખુદા પર ભરોસો રાખ; નિસંશય તું ખુલ્લે ખુલ્લા સત્ય (ધર્મ) ઉપર છે.

إِنَّكَ لَا تَسْبِعُ الْمَوتَىٰ وَلَا تَسْبِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا

مُدْبِرِينَ ﴿٥٠﴾

(૮૦) નિસંશય આ ખરી વાત છે કે તું મરી ગયેલાઓને સંભળાવી શકતો નથી, તેમ બહેરાઓને પણ અવાજ સંભળાવી શકતા નથી, (ખાસ કરીને) જ્યારે કે તેઓ પીઠ ફેરવીને ચાલતી પકડે છે.

وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمِّيِّ عَن ضَلَاتِهِمْ ۗ إِنَّ تَسْمِعُ إِلَّا مَنْ
يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾

(૮૧) અને ન તું આંધળાઓને તેમના અવળા માર્ગથી સરળ માર્ગ ઉપર લાવી શકે છે; તું તો માત્ર તે શખ્સને સંભળાવી શકે છે કે જેઓ અમારી આયતો પર ઇમાન રાખે છે, પછી તેઓ (તેને) આધીન થાય છે.

وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ
تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ﴿٨٢﴾

(૮૨) અને જ્યારે તેમના પર (કયામતના વાયદાનો) બોલ પૂર્ણ થશે ત્યારે અમે તેમના માટે ઝમીનમાંથી એક એવું પ્રાણી કાઢી લાવીશું કે જે (કયામતની નિશાનીઓમાંથી એક નિશાની હશે અને તે એટલા માટે કે) તેમની સાથે વાતો કરશે કે (ઘણાં ખરા) લોકો અમારી આયતો પર વિશ્વાસ રાખતા ન હતા.

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ
يُوزَعُونَ ﴿٨٣﴾

(૮૩) અને જે દિવસે અમે દરેક કોમમાંથી એક એક એવા ટોળાંને - કે જે અમારી આયતો જૂઠલાવ્યા કરતા હતા - ભેગાં કરી લઈશું, પછી તેમને જુદી જુદી ટોળીઓમાં ગોઠવવામાં આવશે.

حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوكَ قَالَ أَكَذَّبْتُمْ بِآيَاتِي وَلَمْ تُحِيطُوا بِهَا عِلْمًا أَمَّا
ذَٰكُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨٣﴾

(૮૪) અહીં સુધી કે જ્યારે તેઓ સર્વે (અલ્લાહની સામે) આવી જશે ત્યારે (અલ્લાહ) તેમને ફરમાવશે કે શું તમોએ જ અમારી આયતોને જૂઠલાવી હતી? જો કે તમે જ્ઞાનની રૂએ તેના ભાવાર્થને ગ્રહણ કરી જ શક્યા ન હતા, અથવા તમે બીજું કયું કાર્ય કરતા હતા?

وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٨٥﴾

(૮૫) અને તેમની વિરુદ્ધ તેઓ ઝુલ્મ કર્યા કરતા હતા તેના બદલામાં (અમારો અઝાબનો) વાચદો પૂર્ણ થઈ જશે, પછી તેઓ કંઈ બોલી શકશે નહિ.

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّا
فِي ذَلِكَ لَأَيُّ الْقَوْمِ يَوْمُونَ ﴿٨٦﴾

(૮૬) શું તેમણે (આ વાત ઉપર) ધ્યાન નથી આપ્યું કે અમોએ રાત્રિ એટલા માટે બનાવી છે કે તેમાં તેઓ આરામ કરે, અને દિવસને પ્રકાશવંત (બનાવ્યો છે)? બેશક જેઓ ઇમાન રાખે છે તેમના માટે તેમાં નિશાનીઓ મોજૂદ છે.

وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَنَزِعَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي

الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ط وَكُلُّ أَتَوَّهٍ دُخْرَيْنَ ﴿٨٤﴾

(૮૭) અને જે દિવસે સૂર (શંખ) ફૂંકવામાં આવશે ત્યારે જેઓ આસમાનોમાં છે તથા જેઓ જમીનમાં છે તે માંથી અલ્લાહ જેને યાહશે તેના સિવાય સઘળા જ ભયભીત બની જશે, અને સર્વે (લોકો) ઝલીલ થઈ તેની હજૂરમાં ચાલ્યા આવશે.

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ط صُنْعَ

اللَّهِ الَّذِي اتَّقِنَ كُلَّ شَيْءٍ ط إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ﴿٨٥﴾

(૮૮) અને (અચ રસૂલ ! તે વખતે) તું પહાડોને (એવા) જોશે કે જાણે તે સ્થિર છે, જોકે (ખરી રીતે

તો) તેઓ વાદળાંઓની જેમ ચાલી રહ્યા હશે; આ તે અલ્લાહની કારીગરી છે કે જેણે દરેક વસ્તુ મજબૂત બનાવી છે; નિસંશય તમે જે કાંઈ કરો છો તેનાથી તે સારી રીતે વાકેફ છે.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا ۖ وَهُمْ مِّنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ
 آمِنُونَ ﴿٨٩﴾

(૮૯) જે શખ્સ કોઈ નેકી લઈને આવશે તો તેના માટે તેનો બદલો તે કરતાંય ઉત્તમ હશે, અને તેઓ તે દિવસના ભયથી સુરક્ષિત રહેશે.

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ ۖ هَلْ تُجْزَوْنَ
 إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٠﴾

(૯૦) અને જે કોઈ બૂરાઈ કરીને આવશે તેને ઊંઘે મોઢે જહન્નમમાં હડસેલી મૂકવામાં આવશે; (અને તેમને કહેવામાં આવશે કે) જે કર્મો તમે કરતા હતા તેના સિવાય બીજી વસ્તુનો બદલો તમને ઓછો જ આપવામાં આવે છે ?

إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدَةِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ ۚ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩١﴾

(૯૧) (અથ રસૂલ ! તું કહે કે) સિવાય તેના નથી કે મને એવી આજ્ઞા આપવામાં આવી છે કે હું આ (મક્કા) શહેરના પરવરદિગારની ઇબાદત કરું, જેણે તેને માનવંત બનાવ્યું છે, અને દરેક વસ્તુ તેનીજ

છે, અને મને આ આજ્ઞા પણ કરવામાં આવી છે કે
હું (ખુદાને) શરણે થઈ ગયેલાઓ માંનો થઈ જાઉં:

وَأَنْ أَتْلُوا الْقُرْآنَ ۚ فَمَنْ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۗ

وَمَنْ ضَلَّ فَلْإِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿٩٢﴾

(૯૨) અને (આ આજ્ઞા પણ આપવામાં આવી છે
કે) હું કુરઆન વાંચી સંભળાવ્યા કરું, પછી જે શખ્સ
સન્માર્ગે ચાલ્યો તો તે પોતાની જાત (ના લાભ)
માટે જ સન્માર્ગે ચાલશે, અને જે શખ્સ અવળે
માર્ગે રહ્યો તેને (અથ રસૂલ) તું કહે કે હું તો માત્ર
ડરાવનારાઓ માંનો છું.

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا ۗ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

(૯૩) અને તું આ કહે કે સર્વે ગુણગાન માત્ર અલ્લાહ માટેજ શોભાસ્પદ છે, જે તમને નજીકમાંજ પોતાની (કુદરતની) નિશાનીઓ દેખાડશે, પછી તમે તેમને ઓળખી લેશો; અને જે જે કર્યો તમે કરી રહ્યા છો તેનાથી તમારો પરવરદિગાર અજાણ નથી.

سورة القصص / સૂરએ કસસ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

અલ્લાહના નામથી (શરૂ કરું છું) જે ઘણો મહેરબાન
(કૃપાળુ), બહુજ રહેમ (દયા) વાળો છે.

طسّم ①

(૧) તા. સીન. મીમ.

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ②

(૨) (અથ રસૂલ !) આ ખુલ્લી કિતાબની (થોડીક)
આયતો છે.

نَتْلُوا عَلَيْكَ مِنْ نَبَأِ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ

يُؤْمِنُونَ ③

(3) જે લોકો ઇમાન રાખે છે તેમની (જાણ) ખાતર અમે તને મૂસા તથા ફિરઝાનની સત્ય ઘટનાઓ સંભળાવીએ છીએ.

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضِعُّ
طَائِفَةً مِّنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِ نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ
مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٣٠﴾

(૪) નિસંશય ફિરઝાન તે (મિસરની) ભૂમિમાં સર્વોપરી થઈ બેઠો હતો, અને તેના રહેવાસીઓમા તેણે પક્ષો પાડી દીધા હતા તે માંના એક પક્ષ (બની ઇસરાઇલ)ને કમજોર બનાવી રાખતો હતો; તેમના છોકરાઓને મારી નાખતો અને તેમની

છોકરીઓને જીવતી રહેવા દેતો હતો; નિસંશય તે ફસાદ કરનારાઓ માંનો હતો.

وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ
أُمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ ﴿٥﴾

(૫) અને અમોએ એવો ઇરાદો કર્યો કે જેમને તે ભૂમિમાં (ઝલીલ અને) કમજોર કરી નાખવામાં આવ્યા હતા તેમના પર ઉપકાર કરીએ, અને તેમને આગેવાન બનાવીએ અને તેમને (સમગ્ર ભૂમિના) વારસ બનાવી દઈએ.

وَمُمْكِنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِي فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا
مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ ﴿٦﴾

(૬) અને ભૂમિમાં તેમને સત્તાવાન બનાવીએ, અને ફિરઝાન તથા હામાન તથા તે બન્નેના લશ્કરને કે જે પણ તેઓ માંથી જ હતા તે બતાવી દઈએ કે જેનો તેમને ડર હતો.

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ
فَالْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي ۗ إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ
وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ④

(૭) અને અમોએ મૂસાની મા તરફ વહી કરી કે તું તે (મૂસા)ને દૂધ પીવડાવ, પછી જો તું તેના માટે ડર પામે તો તેને (પેટીમાં મૂકી) સમુદ્રમાં નાખી દે, અને તું તેના માટે ડર ન રાખજે અને ન તેના માટે

દિલગીર થજે, નિસંશય અમે તેને તારી પાસે
પાછા મોકલી દેનાર અને તેને રસૂલ માંનો પણ
બનાવનાર છીએ.

فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا إِنَّ فِرْعَوْنَ
وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِبِينَ ۝

(૮) પછી ફિરઔનના કુટુંબીઓએ તે (પેટી માંના
બાળક)ને ઊંચકી લીધો કે તે તેમના માટે એક શત્રુ
બની દુ:ખ (નું કારણ) બને; બેશક ફિરઔન તથા
હામાન તથા તે બન્નેના લશ્કરે આમ કરવામાં
(મોટી) ભૂલ કરી હતી.

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتْ عَيْنِي لِي وَلَكَ ط لَا تَقْتُلُوهُ ۖ

عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ⑨

(૯) અને ફિરઓનની પત્ની (આસીયા)એ કહ્યું કે આ (બાબક) મારી અને તારી આંખોની ટાઢક છે; (માટે) તેને મારી ન નાખો; કદાચને તે આપણને કાંઈ લાભ આપે અથવા તેને આપણે (પાલક) પુત્ર બનાવી લઈએ, અને તેઓ ખરી હકીકતથી વાકેફ ન હતા.

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَرِحًا ط إِنَّ كَادَتْ لِتُبَدِيَّ بِهِ لَوْلَا أَنْ

رَبَّنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ⑩

(૧૦) અને મૂસાની માનું મન અધીરું બની ગયું; જો અમોએ તેના મનને (અમારા વાચદા પર) વિશ્વાસ રાખવા માટે દ્રઢ બનાવી દીધું ન હોત તો પાસેજ હતું કે તેણી તેના વિષેનો ભેદ જરૂરજ ઉઘાડી નાખતે.

وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ جُنْبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝

(૧૧) અને તેણીએ તે (મૂસા)ની બહેનને કહ્યું કે તું તે (બાળ મૂસાવાળી પેટી)ની પાછળ પાછળ જા, આથી તેણી તે (સમુદ્રમાં વહેતી પેટી)ને દૂરથી જોતી રહી અને તે લોકોને ખબર પણ ન પડી.

وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى
أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَصِحُونَ ﴿١٣﴾

(૧૨) અને અમોએ તે (મૂસા) પર બીજી દૂધ
પાનારીઓ પ્રથમથી જ હરામ કરી દીધી હતી,
જેથી (મૂસાની બહેને ત્યાં જઈને) કહ્યું કે શું હું
તમને એવા ઘરવાળાં દેખાડું કે જે તમારી ખાતર
આ બાળકનું જતન કરે અને તેઓ તેના શુભેચ્છક
પણ હોય?

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ كَىٰ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۗ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ
اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٤﴾

(૧૩) આ (યુક્તિ)થી અમોએ તે (મૂસા)ને તેની મા
 પાસે પાછા ફેરવી દીધા કે જેથી તેણીની આંખો
 ટાઢી થાય અને તેણી દિલગીર ન થાય અને તેણી
 આ પણ જાણી લે કે અલ્લાહનો વાયદો બેશક
 સાચો હોય છે; પરંતુ ઘણાખરા લોકો જાણતા નથી.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۗ وَكَذَٰلِكَ

نُجِزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣﴾

(૧૪) અને જ્યારે તે (મૂસા) પોતાની સંપૂર્ણ શક્તિ
 (યુવાવસ્થા)એ પહોંચ્યો અને સારી રીતે હાથ પગ
 કાઢ્યા ત્યારે અમોએ તેને સદબુધ્ધિ અને જ્ઞાન
 અર્પણ કર્યા; અને અમે સદાચારીઓને એવી રીતે
 બદલો આપીએ છીએ.

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَى حِينٍ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا
 رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَنِ هَذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ ۖ
 فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ ۗ فَوَكَرَهُ
 مُوسَى فَقَضَى عَلَيْهِ ۚ قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ ۗ إِنَّهُ عَدُوٌّ
 مُّضِلٌّ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾

(૧૫) અને તે (મૂસા એક દિવસે) એવા સમયે
 શહેરમાં પહોંચ્યા કે જ્યારે શહેરીઓ ગાફેલ હતા,
 ત્યાં તેણે બે શખ્સોને આપસમાં ઝઘડતા જોયા, (જે
 માંનો) એક તો તેના અનુયાયીઓ માંનો હતો,
 જ્યારે બીજો તેના શત્રુઓ માંનો હતો, પછી તે
 શખ્સે કે જે તેનો અનુયાયી હતો—તે શખ્સ કે જે

તેના શત્રુઓ માંનો હતો—તેની વિરુદ્ધ તે (મૂસા)ની મદદ માંગી, જેથી મૂસાએ તે (શત્રુ)ને એક એવો ઠોંસો માર્યો કે જેથી તેનો (ત્યાંજ) અંત આવી ગયો; (જે જોય મૂસા) કહેવા લાગ્યો કે આ (ઝઘડો) શેતાનના કારસ્થાનો માંનું (એક કારસ્થાન) છે; નિસંશય તે ગુમરાહ કરનાર ખુલ્લો દુશ્મન છે.

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾

(૧૬) (મૂસા) અરજ કરવા લાગ્યો કે અય મારા પરવરદિગાર! મેં મારા ઉપર ઝુલ્મ કર્યો છે, માટે તું મારા ગુનાહ માફ કરી દે, જેથી (ખુદા) તેના

ગુનાહ માફ કરી દીધા; બેશક તે મોટો ક્ષમાવાન
(અને) દયાળુ છે.

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ ﴿١٦﴾

(૧૭) આપે અરજ કરી કે અથ મારા પરવરદિગાર!
તેં મને જે નેઅમત અર્પણ કરી છે તેની પ્રતિજ્ઞા
લઉં છું કે હું કદી પણ ગુનેહગારોનો મદદગાર નહિ
બનું.

فَاصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ
بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ ۗ قَالَ لَهُ مُوسَى إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُّبِينٌ ﴿١٨﴾

(૧૮) પછી તેણે (તે રાત્રિ) તે શહેરમાં ડર અને
આશાવંત સ્થિતિમાં (વીતાવી) સવાર કરી. (બીજે
દિવસે પણ) ઓચિંતો શું જુએ છે કે જે શપ્સે

આગલે દિવસે તેની સહાય માંગી હતી તે (આજે પણ સહાય માટે) તેને પોકારી રહ્યો છે, (આથી) મૂસાએ તેને કહ્યું કે ખરેખર તું ખુલ્લો ગુમરાહ છે.

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا ۗ قَالَ يَا مُوسَىٰ
أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ ۗ إِنَّ تُرِيدُ إِلَّا
أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ
الْمُصْلِحِينَ ﴿١٩﴾

(૧૯) પછી જ્યારે (મૂસાએ) તે શખ્સ ઉપર કે જે તે બન્નેનો શત્રુ હતો હાથ ઉપાડવા ઇરાદો કર્યો ત્યારે તેણે કહ્યું કે અય મૂસા ! શું તું એમ ઇચ્છે છે કે જેવી રીતે તેં કાલે એક શખ્સને મારી નાખ્યો હતો

તેવી રીતે મને પણ મારી નાખે ? શું તું એમ યાહે
છે કે આ ભૂમિમાં તું મોટો ઝબરદસ્તી કરનાર બની
જાય, અને આ નથી યાહતો કે તું સદાચારીઓ
માનો થઈ જાય?

وَجَاءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ : قَالَ يُمُوسَىٰ إِنَّ الْهَلَا

يَأْتِمُرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ ②٠

(૨૦) અને તે શહેરના છેવટના ભાગમાંથી એક
શખ્સ ઉતાવળો (દોડતો) આવ્યો અને કહેવા
લાગ્યો કે અય મૂસા ! ખરેખરજ રાજ્યના
અમલદારો તારા સંબંધમાં સલાહ કરી રહ્યા છે કે
તને મારી નાખે, માટે તું (હમણાંજ અહીંથી)
ચાલ્યો જા, નિસંશય હું તારા શુભેચ્છકો માનો છું.

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ ۚ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾

(२१) आथी ते ते (शहेर)मांथी ऽरतां ऽरतां
आशांमांने आशांमां याली नीकळ्यो (अने) अरज
करवा लाग्यो के अथ मारा परवरदिगार ! मने
अलिम लोकोना हाथमांथी छुटकारो आप.

وَلَهَا تَوَجُّهُ تِلْقَاءَ مَدِينٍ قَالَ عَسَىٰ رَبِّي أَن يَهْدِيَنِي سَوَاءً
السَّبِيلِ ﴿٢٢﴾

(२२) ज्यारे ते मद्यन तरङ्ग यालवा लाग्यो त्यारे
(मार्ग मालूम न होवाथी स्वगत) कहेवा लाग्यो के

મને આશા છે કે મારો પરવરદિગાર મને સીધો માર્ગ દેખાડી દેશે.

وَلَمَّا وَرَدَ مَاءٌ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةٌ مِّنَ النَّاسِ يَسْقُونَ ۖ

وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمْ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ ۗ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا ط

قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّى يُصْدِرَ الرِّعَاءُ ۖ وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ ﴿٢٣﴾

(૨૩) અને જ્યારે મદયનના પાણી પર પહોંચ્યો તો ત્યાં લોકોના એક ટોળાંને (પોતાના પશુઓને) પાણી પાતા જોયાં અને તેમનાથી થોડેક છેટે પોતાનાં (બકરાં ઘેટાં)ને અટકાવતી બે સ્ત્રીઓ જોઈ, (જેથી) તેણે પૂછ્યું કે તમારી શી મતલબ છે ? તે બન્નેએ કહ્યું કે જ્યાં સુધી આ ગોવાળો (પોતાના

પશુ હવાડા પરથી) ખસેડી લેશે નહિ ત્યાં સુધી
અમે (અમારા પશુઓને પાણી) પાઈ શકતી નથી,
અને અમારો બાપ ઘણો વૃધ્ધ છે (માટે અમે વધુ
(સમય) રોકાઈ પણ શકતી નથી.)

فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَأْتِئَاتٍ
إِلَى رَبِّكَ لَذَلِيلٌ مُّسْتَقِيمٌ

مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿٣٣﴾

(૨૪) જેથી મૂસાએ તે બન્નેની ખાતર (તેમના
પશુઓને) પાણી પીવડાવ્યું, પછી છાંયડામાં ચાલ્યો
ગયો અને અરજ કરવા લાગ્યો કે અય મારા
પરવરદિગાર! જે પણ નેઅમત તું મારા માટે
ઉતારે તેનો હું ખરેજ મોહતાજ છું.

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ ۖ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ
 لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا ۖ فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ
 الْقَصَصَ ۖ قَالَ لَا تَخَفْ ۖ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥﴾

(૨૫) પછી તે બન્ને પૈકી એક લાજ કાઢતી તેની
 પાસે આવી અને કહેવા લાગી કે નિસંશય મારા
 પિતા તને બોલાવે છે કે તને અમારી ખાતર (તેં
 તસ્દી લઇ અમારા પશુઓને) પાણી પાચું હતું તેનો
 બદલો આપે; પછી જ્યારે તે (શોએબ)ની પાસે
 પહોંચ્યો અને તેને (પોતાની) સઘળી વિતક કહી
 સંભળાવી ત્યારે તેણે કહ્યું કે હવે ભય ન પામ, તું

अलिम लोकना हाथमांथी छुटकारो मेणवी यूक्यो
छे.

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ
الْقَوِيُّ الْأَمِينُ ﴿٣٦﴾

(२९) ते बन्ने पैकी अके कहुं के अथ मारा पिता!
अने कामे लगाड, निसंशय जे कोछने पएा तुं कामे
लगाडवा मांगे तेओमां अज घणो सारो हशे के जे
मजबूत होय अने विश्वासु पएा.

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنْكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي
ثَمَنِي حَجَجٌ ۖ فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ ۖ وَمَا أُرِيدُ أَنْ
أَشُقَّ عَلَيْكَ ۖ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٧﴾

(૨૭) (શોએબે) ફરમાવ્યું કે હું ઇચ્છું છું કે આ મારી બે છોકરીઓમાંથી એકના નિકાહ તારી સાથે એવી શરતે કરી દઉં કે તું આઠ વર્ષ (સુધી) મારી યાકરી કરે, પછી જો દસ (વર્ષ) પૂરા કરી નાખે તો તે તારી મરજીની વાત છે, અને હું (એ માટે) તારા પર કોઈ (જાતનો) દબાવ નાખવા યાહતો નથી; અલ્લાહ યાહશે તો તું મને સદાચારીઓ માંનો જોશે.

قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ ط أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ ط وَاللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٢٨﴾

(૨૮) (મૂસાએ) કહ્યું કે મારા અને તારા વચ્ચે આ (મામલાનો નિર્ણય) થઈ ગયો; બન્ને મુદ્દતોમાંથી

કોઈ પણ એક પૂરી કરી દઉં, (પણ) મારા પર કોઈ જાતની સખ્તાઈ થવી ન જોઈએ, અને આપણા વચ્ચે જે કાંઈ વાતચીત થઈ છે તેનો અલ્લાહ સાક્ષી છે.

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَىٰ الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا ۗ قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا الَّتِي أُتِيَ كُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٢٩﴾

(૨૯) પછી જ્યારે મૂસાએ તે મુદત પૂરી કરી દીધી અને પોતાના ઘરવાળાંઓને લઈ (સ્વદેશ તરફ) ચાલ્યો ત્યારે તેને સીના પહાડ તરફ એક આગ નજરે પડી; આથી તેણે પોતાના ઘરવાળાને કહ્યું કે

તમે અહીંજ થોભો, ખરેજ મને એક આગ નજરે પડી છે, આશા છે કે ત્યાંથી તમારા માટે (માર્ગની) કાંઈ ખબર લાવું અથવા તો તે આગમાંથી એક ચિનગારી લઈ આવું કે જેથી તમે તાપો.

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ

الْمُبْرَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يُمُوسَىٰ إِنَّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٠﴾

(30) પછી જ્યારે તે તે (આગ)ની પાસે પહોંચ્યો ત્યારે તે મેદાનની જમણી બાજુના ઝાડના એક મુબારક ભાગમાંથી આ સાદ કરવામાં આવ્યો કે અય મૂસા ! નિસંશય હું જ સર્વ દુનિયાઓનો પાલનહાર અલ્લાહ છું :

وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ ۖ فَلَمَّا رَأَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا ۖ وَلَمْ

يُعَقِّبْ ۖ يُمُوسَىٰ أَقْبَلُ وَلَا تَخَفْ ۖ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ ﴿٣١﴾

(૩૧) અને તું તારી લાઠી (ભૂમિ પર) ફેંકી દે; પછી જ્યારે (લાઠી નાખી દીધી ત્યારે) તેને એવી રીતે હાલતાં ચાલતાં જોઈ કે જાણે (જીવતો જાગતો) એક સાપ, તો (ભયભીત બની) પીઠ ફેરવી ભાગ્યો અને (તેની તરફ) પાછા ફરીને મુદ્દલ જોયું નહિ; (પછી સાદ કરવામાં આવ્યો કે) અથ મૂસા ! આગળ આવ અને ડર નહિ, નિસંશય તું ભય રહીત થએલાઓ માંનો છે.

أَسْأَلُكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ زَوَّضْتُمُ
 إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذُنُوبِكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكَ إِلَى
 فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۗ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَسِيقِينَ ﴿٣٣﴾

(૩૨) તારો હાથ તારી બગલમાં નાખ એટલે તે
 ખામી વિનાનો સફેદ થઈ નીકળશે, અને ભય દૂર
 કરવા માટે તારા હાથને તારી તરફ વાળી લે, હવે
 તારા પાલનકર્તા તરફથી (તને આપવામાં આવેલા
 તારી નબુવ્વતના) આ બે ચમત્કારો ફિરઓન તથા
 તેના દરબારીઓ માટે છે; નિસંશય તેઓ દુરાચારી
 લોકો છે.

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يُقْتُلُونِ ﴿٣٣﴾

(33) (મૂસાએ) અરજ કરી કે અથ મારા પરવરદિગાર! મેં તેમનો એક માણસ મારી નાખ્યો હતો, તેથી તેઓ પણ મને મારી નાખશે એવો મને ભય છે.

وَآخِي هُرُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلَهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي ۚ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُون ۝

(34) અને મારો ભાઈ હારૂન મારા કરતાં જબાનમાં વધારે વક્તૃત્વવાળો છે, જેથી તેને મારી સાથે મદદગાર બનાવી મોકલ કે તે (મારી સત્યતાને) ટેકો આપે, નિસંશય હું આ વાતથી ડરું છું કે તેઓ મને જૂઠલાવશે.

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعُلُ لَكُمَا سُلْطٰنًا فَلَا

يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا ۗ بِآيٰتِنَا ۗ أَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغٰلِبُونَ ﴿٣٥﴾

(35) (અલ્લાહે) ફરમાવ્યું કે નજીકમાં જ અમે તારા ભાઈ દ્વારા તારા બાહુ મજબૂત કરી દઈશું, અને તમો બન્ને માટે એવી સત્તા આપી દઈશું કે તેઓ તમારી પાસે (ઇજા પહોંચાડવાને) પહોંચી શકશે નહિ, (હવે) નિશાનીઓ લઈ જાઓ, અને તમે બન્ને તથા તમો બન્નેનું જે અનુકરણ કરશે તેઓ અમારી નિશાનીઓના પ્રતાપે સર્વોપરી રહેશે.

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَىٰ بِآيٰتِنَا بَيِّنٰتٍ قَالُوا مَا هٰذَا إِلَّا سِحْرٌ

مُفْتَرًى وَمَا سَمِعْنَا بِهٰذَا فِيٰ آبَائِنَا الْآوَلِيْنَ ﴿٣٦﴾

(૩૬) પછી જ્યારે મૂસા તેમની પાસે અમારી પ્રત્યક્ષ નિશાનીઓ લઇને આવ્યો ત્યારે તેઓ બોલી ઉઠ્યા કે આ તો કાંઈ નથી પણ એક બનાવટ કરેલો જાદુ છે, અને અમોએ અમારા આગલા વડીલોમાં આવું (ક્યારેય) સાંભળ્યું નથી.

وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِي وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ ۗ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٦﴾

(૩૭) અને મૂસાએ કહ્યું કે મારો પરવરદિગાર તેનાથી સારી રીતે વાકેફ છે કે જે તેની પાસેથી હિદાયત લઇને આવ્યો છે અને તેનાથી પણ કે જેના માટે તે (પરલોકના) ઘરનું પરિણામ સારું છે;

નિસંશય ઝુલમગાર લોકો (હરગિજ) સફળતા પામશે નહિ.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِي ۗ
فَأَوْقِدْ لِي يَا هَامُنُّ عَلَى الطِّينِ فَأَجْعَلْ لِي صَرْحًا لَعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى
إِلَهِ مُوسَى ۗ وَإِنِّي لَا أَظُنُّهُ مِنَ الْكٰذِبِينَ ﴿٣٨﴾

(૩૮) અને ફિરઓને કહ્યું કે અય રાજ્યના અધિકારીઓ! હું તો મારા પોતાના સિવાય બીજા કોઇને પણ તમારો ખુદા જાણતો નથી, માટે અય હામાન! મારે માટે આ ભૂમિ પર (ઇંટવાડો બનાવવા માટે) આગ સળગાવ, પછી મારા માટે એક (ઘણીજ) ઊંચી ઇમારત બનાવ કે તેના ઉપર

ચઢી મૂસાના ખુદાની માહિતી મેળવું, અને નિસંશય
હું તેને જૂઠું બોલનારાઓ માંનો માનું છું.

وَاسْتَكْبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ

إِلَيْنَا لَآ يُرْجَعُونَ ﴿٣٩﴾

(૩૯) અને તેણે તથા તેના લશ્કરોએ તે ભૂમિમાં
વિના કારણે અભિમાન કર્યું અને તેમણે એવું ધારી
લીધું કે તેઓ અમારી તરફ (હરગિજ) પાછા
ફેરવવામાં આવશે નહિ.

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ ۗ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ

عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾

(૪૦) પછી અમોએ તેની તથા તેના લશ્કરોની ધરપકડ કરી, પછી તેમને સમુદ્રમાં નાખી દીધા, માટે (અય રસૂલ !) જોઈ લે કે ઝુલમગાર લોકોનો કેવો અંત આવ્યો !

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يُدْعُونَ إِلَى النَّارِ ۗ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾

(૪૧) અને અમોએ તેમને (ગુમરાહોના) સરદાર બનાવ્યા કે જેઓ (લોકોને) જહન્નમ તરફ બોલાવે છે, અને કયામતના દિવસે તેમની મદદ કરવામાં આવશે નહિ.

وَاتَّبَعْنَهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً ۗ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِمَّن
الْمَقْبُوحِينَ ﴿٣٣﴾

(૪૨) અને આલોકમાં પણ અમોએ તેમની પાછળ
લાનત લગાડી દીધી છે, અને કયામતના દિવસે
તેઓ ચહેરા બગાડી નાખવામાં આવેલાઓ માંના
હશે.

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ
الْأُولَىٰ بَصَائِرٍ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٣٤﴾

(૪૩) અને અમોએ પૂર્વકાળની પેઢીઓનો નાશ
કર્યા પછી મૂસાને એવી કિતાબ આપી કે જે

લોકોની આંખ ઉઘાડનારી હિદાયત અને રહેમત
હતી કે કદાચને તેઓ બોધ ગ્રહણ કરે.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْعَرَبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ الْأَمْرَ وَمَا
كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٣٣﴾

(૪૪) અને (અય રસૂલ !) જે વખતે અમોએ મૂસા
પાસે (વહી દ્વારા) અમારો હુકમ મોકલ્યો હતો તે
વખતે તું (સીના પહાડની) પશ્ચિમ દિશાએ હાજર
ન હતો, અને ન એ (મામલા)નું નિરીક્ષણ
કરનારાઓ માંનો હતો:

وَلَكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ ۗ وَمَا كُنْتَ
 ثَاوِيًّا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا ۗ وَلَكِنَّا كُنَّا
 مُرْسِلِينَ ﴿٧٥﴾

(૪૫) પરંતુ અમોએ (મૂસા પછી) ઘણીએ પેઢીઓ
 પેદા કરી, પછી તેમના પર લાંબા લાંબા કાળ
 વીતી ગયા, અને ન તું મદયન વાસીઓ વચ્ચે
 રહેતો હતો કે જેથી આ લોકોને (મૂસા તથા
 શોએબના વર્ણનવાળી) અમારી આયતો વાંચી
 સંભળાવે, પરંતુ (તે ખબરો) તને પહોંચાડનાર
 અમેજ છીએ.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ
 لِيُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَهُمْ مِنْ نَّذِيرٍ مِّنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ
 يَتَذَكَّرُونَ ﴿٣٣﴾

(૪૬) અને જે વેળા અમોએ (મૂસાને) પોકાર્યો હતો ત્યારે તું તે પહાડની કોઈ બાજુમાં હાજર ન હતો, બલકે આ (જ્ઞાનનું મળવું) તારા પરવરદિગાર તરફથી રહેમત છે કે જેથી તું તે લોકોને ડરાવે કે જેમની પાસે તારી પૂર્વે કોઈ ડરાવનારો આવ્યો નથી કે જેથી તેઓ બોધ ગ્રહણ કરે.

وَلَوْلَا أَنْ تُصِيبَهُمْ مُصِيبَةٌ مِمَّا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا
 رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ وَنَكُونَ مِنَ
 الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

(૪૭) અને એમ ન થાય કે તેમના હાથોએ આ
 પહેલાં જે કાંઈ મોકલ્યું છે તેના બદલામાં તેમના
 ઉપર કોઈ સંકટ આવી પડે તો તેઓ આ કહી ઉઠે
 કે અય અમારા પરવરદિગાર ! તેં અમારી પાસે
 કોઈ રસૂલ શા માટે મોકલ્યો નહિ કે જેથી અમે
 તારી આયતોને અનુસરતે અને અમે પણ ઇમાન
 લાવનારા માંના થઈ જતે.

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ
 مُوسَىٰ ۗ أَوَلَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ ۗ قَالُوا
 سِحْرَانِ تَظَاهَرَا ۗ وَقَالُوا إِنَّا بِكُمْ لِكٰفِرُونَ ﴿٣٨﴾

(૪૮) પછી જ્યારે અમારા તરફથી તેમની પાસે
 સત્ય (ધર્મ) પહોંચ્યો ત્યારે તેઓ કહેવા લાગ્યા કે
 તે (મોહમ્મદ (સ.))ને પણ એવીજ વસ્તુઓ કેમ
 આપવામાં ન આવી જેવી કે મૂસાને આપવામાં
 આવી હતી ? શું આ પહેલાં મૂસાને જે (વસ્તુઓ)
 આપવામાં આવી હતી તેનો તેમણે ઇન્કાર કર્યો ન
 હતો ? (અરે!) તેમણે તો આ પણ કહી દીધું હતું કે
 એ બન્ને (મૂસા તથા હારૂન) એક બીજાને મદદ

કરનારા બે જાદુગરો છે, અને વળી આ પણ કહ્યું હતું કે બેશક અમે દરેક બાબતનો ઇન્કાર કરનારા છીએ.

قُلْ فَاتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبِعُهُ إِنَّ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٩﴾

(૪૯) (અય રસૂલ !) તું કહે કે જો તમે સાચા છો તો તમે અલ્લાહ પાસેથી કોઈ એવી કિતાબ લાવો કે જે (તૌરેત તથા કુરઆન) બન્ને કરતાં બેહતર હિદાયત કરનારી હોય કે જેથી હું પણ તેનું અનુકરણ કરું.

فَإِنْ لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ ط
 وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِّنَ اللَّهِ ط إِنَّ اللَّهَ لَا
 يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ٥٠

(૫૦) પણ જો તેઓ તારા કહેવા પ્રમાણે કરી ન
 બતાવે તો આ સમજી લે કે તેઓ પોતાની
 મનોવાંછનાઓને જ અનુસરે છે; અને તેના કરતાં
 વધારે ગુમરાહ કોણ હશે કે જે અલ્લાહની
 હિદાયતને છોડી પોતાની મનોવાંછનાઓને
 અનુસરે? નિસંશય અલ્લાહ ઝાલિમ લોકોની
 રાહબરી ફરમાવતો નથી.

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ٥١

(૫૧) અને ખરેજ અમોએ તે (મક્કાવાસી)ઓ પાસે આ કુરઆનને પહોંચાડી દીધું છે કે કદાચને તેઓ બોધ ગ્રહણ કરે.

الَّذِينَ آتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾

(૫૨) જે લોકોને અમોએ આ પહેલાં કિતાબ આપી હતી તેઓ (માંના કેટલાકો) આ (કુરઆન) પર ઇમાન રાખે છે.

وَإِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا

مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ﴿٥٣﴾

(૫૩) અને જ્યારે તેમની સામે (કુરઆન) પઢવામાં આવે છે ત્યારે તેઓ કહે છે કે અમે તેના પર

ઇમાન લાવ્યા, બેશક તે અમારા પરવરદિગાર તરફથી સત્યપૂર્વક ઉતરેલું છે, નિસંશય અમોએ તેનો પ્રથમથી જ સ્વીકાર કરી લીધો છે.

أُولَئِكَ يُؤْتُونَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَءُونَ
بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٥٣﴾

(૫૪) આ તેજ લોકો છે કે જેમને બમણો બદલો આપવામાં આવશે, કારણ કે તેઓ સહનશીલ છે, અને દુષ્કાર્યોને સત્કાર્યો વડે ટાળી દે છે અને અમોએ તેમને જે કાંઈ આપ્યું છે તેમાંથી (અલ્લાહના માર્ગમાં) ખર્ચ કરતા રહે છે.

وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ
أَعْمَالُكُمْ نَسَلُمٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ ﴿٥٥﴾

(૫૫) અને જે વખતે કોઈ બેહુદી વાત સાંભળે છે ત્યારે તેના તરફથી મોઢું ફેરવી લે છે અને કહે છે કે અમારા કર્મો અમારા માટે છે અને તમારા કર્મો તમારા માટે છે, તમારા પર સલામ થાય, અમે જાહીલો (ની સંગત)ને ચાહનારા નથી.

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۗ
وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾

(૫૬) (અથ રસૂલ !) ખરેખરજ તું જેને ચાહે છે તેને રાહ પર લાવી શકતો નથી, પરંતુ અલ્લાહ જેને

ચાહે છે તેને રાહ પર લઇ આવે છે, અને તે
હિદાયત પામનારાઓથી સારી રીતે વાકેફ છે.

وَقَالُوا إِن نَّتَّبِعِ الْهُدَى مَعَكَ نُتَخَطَّفُ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَمْ

نُكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا آمِنًا يُجْبَىٰ إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِّزْقًا مِنْ

لَدُنَّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٤﴾

(૫૭) અને (મક્કાના નાસ્તિકો તને) કહે છે કે જો
અમે તારી સાથે હિદાયતને અનુસરનારા થઇ
જઇએ તો અમે અમારા દેશમાંથી ઊંચકાઇ જઇએ.
શું અમોએ તમને એવા ભય રહીત પવિત્ર હરમ
(બયતુલ્લાહના ક્ષેત્ર)માં જગ્યા નથી આપી કે જેના
તરફ અમારા તરફથી રોઝી તરીકે દરેક જાતનાં

ફળ (મોટા પ્રમાણમાં) લાવવામાં આવે છે ? પરંતુ તેઓ માંના ઘણાખરા જાણતા નથી.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ بَطَرَتْ مَعِيشَتَهَا ۖ فَتِلْكَ مَسْكِنُهُمْ

لَمْ تَسْكُنْ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا ۗ وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿٥٨﴾

(૫૮) અને અમોએ એવી કેટલીએ વસ્તીઓનો નાશ કરી નાખ્યો કે જે પોતાના વૈભવ વિલાસ પર ઇતરાઇને પોતાનું જીવન વ્યતીત કરતી હતી, જેથી તેમની પછી તેમના આ (વેરાન થઇ ગયેલા) મકાનો ઘણાંજ થોડા વસાવવામાં આવ્યા; અને મૂળ વારસ તો અમેજ છીએ.

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمَمٍ رَسُولًا
يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا ۖ وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ إِلَّا وَأَهْلُهَا
ظَالِمُونَ ﴿٥٩﴾

(૫૯) અને તારો પરવરદિગાર કોઈ વસ્તીનો નાશ કરતો નથી જ્યાં સુધી દરેક વસ્તીઓના કેન્દ્રસ્થાને કોઈ રસૂલ પેદા કરી તેમને અમારી આયતો વાંચી ન સંભળાવે, અને તે વસ્તીઓના રહેવાસીઓ ઝુલ્મ કરવા માંડે નહિ ત્યાં સુધી અમે તે વસ્તીઓનો હરગિજ નાશ કરતા નથી.

وَمَا أَوْتِيْتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَمَتَّاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَزِيْنَتِهَا ۗ وَمَا
عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ وَأَبْقٰى ۗ أَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿٦٠﴾

(૬૦) અને તમને જે પણ વસ્તુ આપવામાં આવી છે તે સંસારી જીવનની માયા અને તેનો શણગાર છે, અને જે કાંઈ અલ્લાહની પાસે છે એજ સૌ કરતાં બેહતર અને વધુ ટકી રહેનાર છે; છતાં તમે સમજ ધરાવતા નથી ?

أَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ وَعَدًّا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ

الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٦١﴾

(૬૧) શું તે શખ્સ કે જેનાથી અમોએ સારા બદલાનો વાયદો કર્યો હોય, પછી તેને તે (વાયદા મુજબ બદલો) મળનાર પણ હોય, તે તે શખ્સની બરોબર થઈ શકે કે જેને અમોએ દુનિયાની જિંદગીની સામગ્રીથી લાભ પહોંચાડ્યો હોય, પછી

તે કયામતના દિવસે (અઝાબ માટે) હાજર કરવામાં આવેલાઓ માંનો પણ હોય?

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيُّ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ

تَزْعُمُونَ ﴿٣٢﴾

(૬૨) અને જે દિવસે (અલ્લાહ) તેમને બોલાવશે, પછી ફરમાવશે કે મારા તે શરીકો ક્યાં છે કે જેમને તમે મારા બરોબરીના ગણતા હતા ?

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا ۖ

أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا ۖ تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ ۖ مَا كَانُوا إِيَّانَا

يَعْبُدُونَ ﴿٣٣﴾

(૬૩) ત્યારે તે લોકો કે જેમના ઉપર અમારા (અઝાબનો) કોલ પૂરવાર થઇ ગયો હશે અરજ કરશે કે અય અમારા પરવરદિગાર! આ એજ લોકો છે કે જેમને અમોએ ભમાવ્યા હતા, (ત્યારે શરીકો કહેશે અમે તેઓને) ભમાવ્યા જેવી રીતે કે અમે પોતે ભમી ગયા હતા; હવે અમે તારી હજૂરમાં તેમનાથી બેઝારી ઇચ્છીએ છીએ, આ લોકો હરગિજ અમારી ઈબાદત કરતા ન હતા.

وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمُ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ
وَرَأَوْا الْعَذَابَ ۗ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ ﴿٦٣﴾

(૬૪) અને તેમને કહેવામાં આવશે કે તમે તમારા શરીકોને પોકારો, જેથી તેઓ તેમને પોકારશે પણ

તેઓ તેમને કાંઈ જવાબ નહિ આપે અને તેઓ (નરીઆંખે) અઝાબ જોશે; (ત્યારે એવી ઇચ્છા કરશે કે) જો તેઓ સન્માર્ગે ચાલ્યા હોત તો કેવું સારું થતે !

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾

(૬૫) અને જે દિવસે તે (અલ્લાહ) તેમને સાદ કરશે, પછી ફરમાવશે કે તમોએ રસૂલોને (તેમના સમજાવવાનો) શો જવાબ આપ્યો હતો ?

فَعَبِيَّتٌ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿٦٦﴾

(૬૬) પણ તે દિવસે તેમને તે બાબતો વિષે કાંઈ પણ સૂઝશે નહિ, (અને) તેઓ એકબીજાને કોઈ પ્રશ્ન પણ કરી શકશે નહીં.

فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ
الْمُفْلِحِينَ ﴿٦٧﴾

(૬૭) પછી જેણે તૌબા કરી હશે તથા ઇમાન લાવ્યો હશે તથા સત્કાર્યો કર્યા હશે તો આશા છે કે મુક્તિ પામનારાઓ માંનો થઈ જશે.

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ ۗ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ ۗ سُبْحٰنَ
اللّٰهِ وَتَعٰلٰی عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿٦٨﴾

(૬૮) અને તારો પરવરદિગાર જે કાંઈ યાહે છે ઉત્પન્ન કરે છે, અને જેને યાહે છે તેને ચૂંટી કાઢે છે; તેમને તે અધિકાર નથી, તેમનાથી અલ્લાહ પાક અને ચઢીયાતો છે.

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾

(૬૯) અને (અથ રસૂલ !) તારા પરવરદિગાર તે વસ્તુઓને જાણે છે કે તેમના અંતઃકરણો સંતાડી રાખે છે, અને તેમને પણ કે જેને તેઓ જાહેર કરે છે.

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَى وَالْآخِرَةِ ذُو الْجُودِ وَالْحِكْمِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾

(૭૦) અને એજ અલ્લાહ છે કે જેના સિવાય અન્ય કોઈ માઅબૂદ નથી; આલોક અને પરલોકમાં દરેક પ્રકારના ગુણગાન તેનાજ માટે લાયક છે, અને

તેનેજ દરેક આજ્ઞા કરવાનો અધિકાર છે; અને તમો સર્વેનું પાછું ફરવું પણ તેનીજ તરફ થશે.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهُ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُم بِضِيَاءٍ ۖ أَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿٩١﴾

④

(૭૧) (અય રસૂલ !) તું કહે કે જો તે કયામતના દિવસ સુધી તમારા ઉપર નિરંતર રાત્રિજ કાચમ કરી દે તો અલ્લાહ સિવાય એવો કયો માઅબૂદ છે કે જે તમારા માટે પ્રકાશ લઈ આવે ? શું તમે ધ્યાનપૂર્વક સાંભળતા નથી ?

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ
الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهُ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِاللَّيْلِ تَسْكُنُونَ فِيهِ أَفَلَا
تُبْصِرُونَ ﴿٤٦﴾

(૭૨) તું કહે કે શું તમે આ વિચાર્યું પણ છે કે જો
અલ્લાહ કયામતના દિવસ સુધી તમારા પર
સતત દિવસજ કાયમ કરી રાખે તો અલ્લાહના
સિવાય બીજો કોણ એવો માઅબૂદ છે કે જે તમારા
માટે રાત્રિ લઇ આવે કે જેમાં તમે આરામ કરો ?
શું તમે આ (સઘળું અંતર ચક્ષુઓથી) જોતા
નથી ?

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ
وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٤٣﴾

(93) અને તેણેજ પોતાની કૃપાથી તમારા માટે રાત્રિ તથા દિવસ બનાવ્યાં છે કે જેથી તે (રાત્રિ)માં તમે આરામ કરો, અને (દિવસ) એ માટે કે તમે તેની કૃપા (રોઝી) ચાહનારા થાઓ, અને એ માટે કે તમે આભાર માનતા રહો.

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ
تَزْعُمُونَ ﴿٤٤﴾

(૭૪) અને જે દિવસે અલ્લાહ તેમને બોલાવશે અને પછી પૂછશે કે મારા તે શરીકો ક્યાં છે કે જેમને તમે મારા બરોબરીના સમજતા હતા ?

وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا
أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يُفْتَرُونَ ﴿٧٤﴾

(૭૫) અને અમે દરેક ઉમ્મતમાંથી એક-એક સાક્ષી જુદો પાડી લઇશું, પછી અમે (મુશરીકોને) કહીશું કે તમે પોત પોતાની (બચાવની) દલીલો રજૂ કરો ત્યારે તેઓ સમજી જશે કે સત્ય (હકીકત) અલ્લાહ તરફજ છે, અને જે જૂઠ તેઓ ઘડી કાઢતા હતા તે તેમની પાસેથી જતું રહેશે.

إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ ۖ وَآتَيْنَاهُ مِنَ
 الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولِي الْقُوَّةِ ۚ إِذْ قَالَ
 لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿٩٦﴾

(૭૬) નિસંશય કારુન મૂસાની કોમમાંથી હતો, પણ તે સ્વકોમની વિરુદ્ધ બંડખોર થઈ ગયો હતો, અને અમોએ તેને એટલા બધા ખજાના આપ્યા હતા કે તેની ચાવીઓ શક્તિશાળી લોકો પણ મહા મુશ્કેલીએ ઉપાડી શકતા હતા તેને જ્યારે તેની કોમે કહ્યું કે તું (અઢળક સંપત્તિ માટે) હરખા મા, નિસંશય અલ્લાહ હરખાનારાઓને દોસ્ત નથી રાખતો.

وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ
الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي
الْأَرْضِ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٩٩﴾

(99) અને અલ્લાહે તને જે કાંઈ આપી રાખ્યું છે તેના પ્રતાપે તું આખેરતના ઘરનો ચાહનારો થા, અને દુનિયા માંથી તારી ફરજ વીસરી ન જા, અને જેવી રીતે અલ્લાહે તારા ઉપર ઉપકાર કર્યો છે તું પણ (અલ્લાહના બંદાઓ પર) ઉપકાર કર, અને પૃથ્વી પર ફસાદને ચાહનારો ન થા; નિસંશય અલ્લાહ ફસાદ કરનારાઓને દોસ્ત નથી રાખતો.

قَالَ اِمَّا اَوْتِيْتَهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي ط اَوْلَمْ يَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ قَدْ
 اَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُوْنِ مَنْ هُوَ اَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَّاَكْثَرُ
 جَمْعًا ط وَلَا يُسْئَلُ عَنْ ذُنُوْبِهِمُ الْمُجْرِمُوْنَ ﴿٧٨﴾

(૭૮) તેણે કહ્યું કે મેં જે કાંઈ મેળવ્યું છે તે તો
 મારા જ્ઞાન (અક્કલ હોશિયારી)થી મેળવ્યું છે;
 (પરંતુ) શું તે આ જાણતો ન હતો કે અલ્લાહે તેની
 પૂર્વે ઘણાંય ટોળાં કે જે તેના કરતાં શક્તિમાં
 વધારે હતા અને જેમના અનુયાયીઓ પણ વધારે
 હતા તેમનો નાશ કરી નાખ્યો હતો ? અને
 ગુનેહગારોને તેમના ગુનાહોની બાબત સવાલ
 કરવાની જરૂર પડશે નહિ.

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ ۖ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ
 الدُّنْيَا يَلِيتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ ۗ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ
 عَظِيمٍ ﴿٤٩﴾

(૭૯) પછી જ્યારે તે પોતાની કોમ સામે બની ઠની
 (પૂરા ભપકાથી) નીકળતો ત્યારે તે લોકો-કે જેઓ
 સંસારી જિંદગીના ચાહનારા હતા કહેવા લાગતા કે
 અમારા માટે પણ આવું કાંઈ હોત જેવું કે કારુનને
 આપવામાં આવ્યું છે તો કેવું સારું થાત! નિસંશય
 તે મહા ભાગ્યશાળી છે.

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلِكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِمَن آمَنَ
 وَعَمِلَ صَالِحًا ۖ وَلَا يُلْقَاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ ﴿٥٠﴾

(૮૦) અને તે લોકોએ કે જેમને જ્ઞાન આપવામાં આવ્યું હતું કહ્યું કે અફસોસ તમારા ઉપર ! જે શખ્સ ઇમાન લાવ્યો તથા સત્કાર્યો કર્યા તેને અલ્લાહ તરફથી જે બદલો મળશે તે બેહતર હશે, પણ તે ધીરજ ધરનારાઓ સિવાય બીજા કોઈને મળતો નથી.

فَحَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضُ ۗ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ
مِنْ دُونِ اللَّهِ ۗ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنتَصِرِينَ ﴿٨١﴾

(૮૧) પછી અમોએ તે (કાફર)ને તથા તેના ધરને જમીનમાં ઘસાવી દીધાં, પછી ન તેનું કોઈ એવું ટોળું હતું કે જે અલ્લાહ (ના અઝાબ)થી બચાવવા

માટે તેની સહાય કરે, અને ન તે પોતે પોતાને બચાવી શક્યો.

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيُكَانُّ اللَّهُ

يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ ۗ لَوْلَا أَن مِّنَ

اللَّهِ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَاءٌ وَيُكَانُّهُ لَا يُفْلِحُ الْكٰفِرُونَ ﴿٨٢﴾

(૮૨) અને તે લોકો કે જેઓ આગલે દિવસે તેના જેવાજ દરજ્જાની ઇચ્છા કરી રહ્યા હતા કહેવા લાગ્યા કે હાય, હાય ! આ તો અલ્લાહ જ છે જે પોતાના બંદાઓમાંથી જેના માટે યાહે છે રોઝીમાં વિશાળતા આપે છે, અને જેના માટે યાહે છે તંગ કરી નાખે છે; જો અમારા પર અલ્લાહે ઉપકાર

કર્ચો ન હોત તો અમને પણ (તેની માફક જમીનમાં) ઘસાવી દેતે; અરે ગઝબ ! અનુપકારીઓ તો હરગિજ સફળતા પામી શકતા નથી.

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي
الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا ۗ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾

(૮૩) આ આખેરતનું ઘર અમે તે લોકો માટે નિર્માણ કરીએ છીએ કે જેઓ ન પૃથ્વી પર મોટાઈ નથી યાહતા અને ન ફસાદ; અને ઉમદા પરિણામ પરહેઝગારો માટેજ છે.

